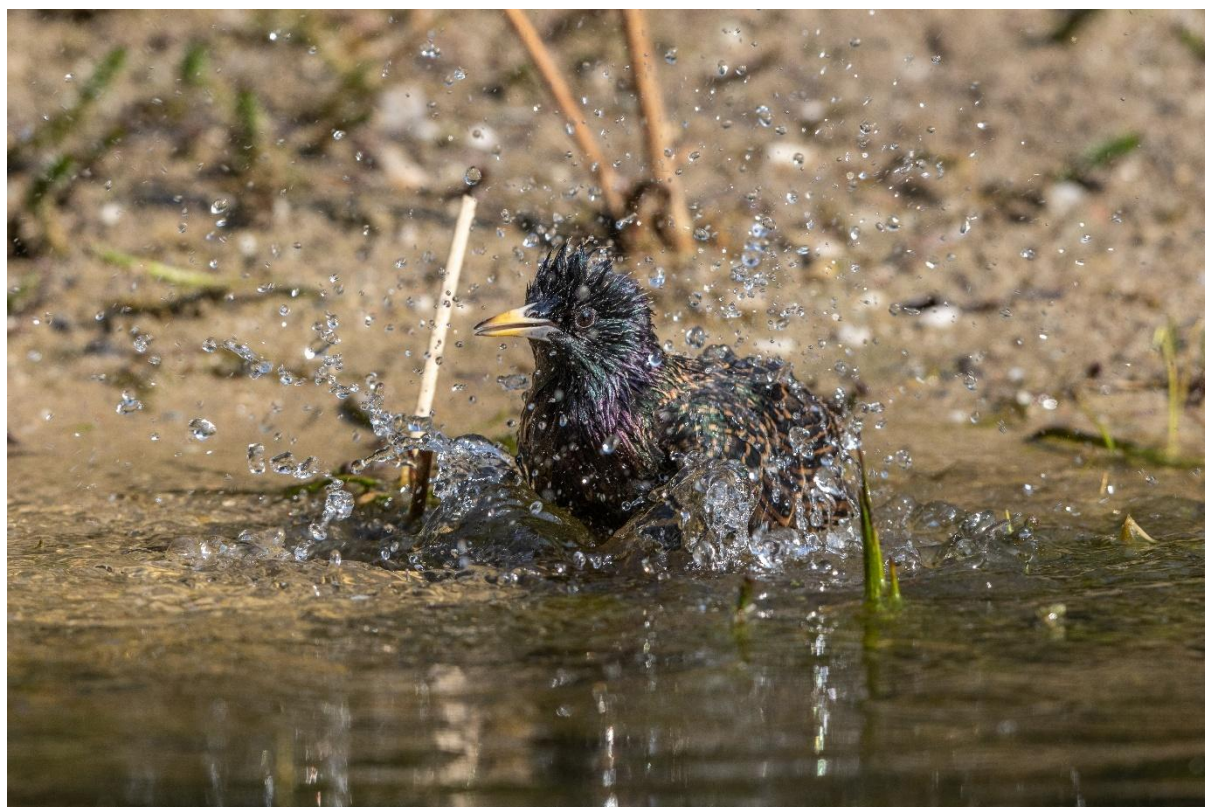

JAARVERSLAG 2025

NATUURVERENIGING KNNV

Utrecht, mei 2026

Colofon:

Eindredactie: Bart Heijne, Ron van der Plas & Theo Briggeman

Foto voorzijde: Spreeuw, fotograaf: Bart Heijne

Bureau KNNV Natuurvereniging

Postbus 310 3700 AH Zeist

E-mail: bureau@knnv.nl

Telefoon: 06-83 50 46 11

Website: www.knnv.nl

Secretaris: Ron van der Plas

Email: secretaris@knnv.nl

Bijdragen

Jeanette den Herder, Arie van den Bremer, Fons Bongers, Theo Briggeman, Evelien Schermer, Karin Otermann, Johan Eckhardt, Maud van der Veen, Rico Bongaarts, Geert van Wirdum, Ton Huijbregts, Nienke Dijkstra, Esther Korndewal, Hein J.W. Ruiter, Sjef Ernes, Petra Budde, Aafje Dijkhuizen, Feiko Prins, Lourien van der Hoek, Thorhold Souilljee, Jan Zwienenberg, Peter Vermaas, Jacqueline Henrot, Jeroen Reinhold, Geert van Poelgeest, Sharida Bhageloe, Maryke Mak, Guus Dekkers, Marie-Cécile van de Wiel, Ben van Veenen, Jan Stegeman, Mieke Grazell, Huub Löffler, Wietje Daams, Cor Wouda, Nico Bolle, Warner Bruins Slot, Kees Dekker, Raoul Bino, Kees Theunis en Piet Muilwijk.

Foto's

Commissie Tweedehandsboeken, Kampeergroep, Landelijke Insecten Werkgroep, Moeraswerkgroep, Werkgroep Europese Orchideeën, afdeling Alkmaar-Den Helder, afdeling Amersfoort, afdeling Enschede, afdeling Hollandse Delta, afdeling Natuurlijk Delfland, afdeling Natuurlijk Rotterdam, afdeling Wageningen, afdeling Walcheren.

Inhoud

Inleiding.....	4
Natuurbeleving	4
Natuuronderzoek.....	5
Natuurbescherming	7
Natuurbeheer.....	9
Educatie	10
Landelijke organisatie	11
Nieuwjaarsreceptie	11
Samenstelling Landelijk Bestuur	12
Week van de Biodiversiteit	12
Inspiratie- en regiodagen	12
Flora Festival	12
Natura	12
Ledenaantallen.....	12
Projecten	12
Landelijke werkgroepen en commissies	13
Algemene Kampcommissie (AKC)	13
Algemene Reiscommissie (ARC)	13
Kampeergroep.....	13
Moeraswerkgroep.....	14
Tweedehandsboeken	14
Werkgroep Gierzwaluwen.....	14
Werkgroep Geologie en Landschap (WGL)	15
Werkgroep Europese Orchideeën (WEO)	15
Landelijke Insectenwerkgroep	15
Werkgroep Jubileum	15
Natuurvereniging KNNV in cijfers	16
De organisatie van Natuurvereniging KNNV in 2025	17

Inleiding

Voor jullie ligt het jaarverslag 2025. In drie jaar tijd hebben we toegewerkt naar een nieuw format waarmee de leesbaarheid en kwaliteit is verbeterd. Het voorliggende verslag is de laatste stap in het verbeteringsproces. We hebben de omvang verder teruggebracht en meer grafische weergaven en foto's toegevoegd. We hebben ervoor gekozen om geen lange opsommingen van activiteiten meer op te nemen. Voor het eerst hebben we een cijfermatig overzicht van de activiteiten die we met zijn allen hebben ontplooid. Zo werden er meer dan 1100 excursies, 224 lezingen en georganiseerd en 299 onderzoeken uitgevoerd. Indrukwekkend!

Natuurbeleving

Geledingen van de KNNV organiseren veel excursies en wandelingen. Lekker naar buiten het veld in. In 2025 werden minstens 1121 excursies en honderden wandelingen gehouden. Ook lezingen dragen vooral 's winters bij aan verbondenheid met de natuur. Naast informatie geven de lezingen voor veel leden een prachtige beleving van wat er allemaal te zien, te horen en te genieten is in de natuur. In 2025 werden er minstens 224 lezingen georganiseerd.

Natuurwandelingen zijn populair bij een flink aantal KNNV-afdelingen. De wandelgroep van de afdeling De Noordwesthoek zit eigenlijk altijd vol. Tijdens deze wandelingen worden veel verschillende soortengroepen en veel soorten waargenomen. Bij de afdeling Wageningen e.o. wordt tijdens de twee maandelijkse wandelingen naast leuke

waarnemingen ook gelet op het lezen van het landschap. Terwijl het accent ligt op planten bij de wandelingen die de afdeling Arnhem als sinds jaar en dag organiseert. De afdeling Zaanstreek organiseerde in het centrum van Zaandam een stoepplantjes rondwandeling. Ook werden in de gracht waterdierpjes

gevangen. Vooral het laatste trok veel publiek.

De afdeling Natuurlijk Rotterdam is trots op de organisatie van 46 evenementen. Ze wist daarmee maar liefst 627 mensen te betrekken. Wederom springt het Natuurcafé er daarbij bovenuit. Daardoor kregen ze diverse aanvragen om te gidsen of een gastles te verzorgen voor andere organisaties, waarbij ze inkomsten hebben gegenereerd voor de afdeling. Ook de afdeling Eindhoven doet mee aan het Groen Café en dat levert én exposure én "natuur&stad" - lezingen op. In Eindhoven zorgde bovendien de stadsexcursie vleermuizen voor een overweldigende belangstelling. Zo'n grote deelname is er ook bij de tweejaarlijkse kampen van de vogelwerkgroep.

Een waterwingebied werd onderzocht door de afdeling Amersfoort.

Iets vergelijkbaars organiseerde de afdeling Noordwest-Veluwe, namelijk een meerdaags natuurweekend in Zuid-Limburg.

Door de afdeling Eindhoven is in 2025 een Jongerencontactgroep gestart die op eigen wijze activiteiten samen opzoeken, verspreiden en jongeren enthousiasmeren. Het heeft een brede opzet waarbij zorg voor natuur en biodiversiteit de boventoon voeren. Bijzonder was het watertheater door de afdeling Leiden. Vanuit de gracht werd aan 15 ouderen in rolstoel, geduwd door vrijwilligers, verteld over het prachtige onderwaterleven. Daarbij werd de helderheid van het water getoond en foto's geshowd die gemaakt zijn met behulp van de CanalCam.

Bij de excursies sprongen de mieren lezing met excursie van de afdeling Breda en de excursie naar heemtuin Muntendam van de afdeling Groningen er uit. Maar ook de excursie van de afdeling Enschede midden juli naar het Boetelerveld leverde stralende deelnemers op en vele mooie waarnemingen.

Natuuronderzoek

Onderzoek van KNNV-afdelingen bestaat voor een groot deel uit inventarisaties en monitoring. Sommige afdelingen en hun werkgroepen besteden veel tijd aan onderzoek en doen het vrijwel altijd onbetaald. Op deze manier geven zij terreineigenaren handvatten voor optimaal beheer. In 2025 werden minstens 299 onderzoeken uitgevoerd en daarvan werden 85 rapporten of verslagen geschreven.

Andere KNNV-geledingen voeren in opdracht inventarisaties uit, bijvoorbeeld voor terrein-beheerders. Soms werken diverse werkgroepen van een afdeling samen om een gebied te inventariseren. De

De afdeling Wageningen voerde een brede inventarisatie uit van de Wageningse Berg (hier op de achtergrond) en libellen werden geteld in de uiterwaarden.

inventarisatiegebieden kunnen groot zijn, maar ook heel klein. Ook wordt er veel geïnventariseerd voor en samen met Soortenorganisaties. Een andere vorm van natuurstudie zijn 1000-soorten dagen. Deze activiteiten worden vaak gecombineerd met natuureducatie waarbij mensen ontdekken dat er veel natuur in hun omgeving is.

De afdeling Eindhoven is een biodiversiteitswerkgroep gestart wat wel een vreemde eend in de bijt is ten opzichte van de klassieke, op een soortgroep gerichte, werkgroepen. Groots aangepakt was het waterdier-tjes project van de afdeling Enschede. Op 4 locaties is bemonsterd om een beeld te krijgen van de waterdier-tjes. De hoop was om op termijn een beeld van de waterkwaliteit te krijgen met behulp van sites zoals waterdier-tjes.nl. De gebruikte methode bleek echter te grof om iets over de waterkwaliteit te kunnen zeggen. Ook is de methodiek van waterdier-tjes.nl volgens deskundigen met name bruikbaar voor het westelijk deel van Nederland.

Met studenten inventariseerde de afdeling Doetinchem méér dan 100 paddenstoelen op één dag. De afdeling Roosendaal organiseerde haar 80-jarig jubileumviering met daaraan gekoppeld een Wilde Soorten Weekend. En voor de afdeling Zeist, Heuvelrug en Kromme Rijn was de trektelling op de Leusderheide een hoogtepunt.

De afdeling Natuurlijk Rotterdam bestudeert het hele jaar de natuur.

Sommige KNNV-afdelingen adopteren een terrein, zoals de afdeling Apeldoorn, die een waterwingebied onderzoekt. Voor de afdeling Breda was dat de Galderse Heide. Iets degelijks deed de afdeling Noordwest-Veluwe die de flora en fauna in

de natuurtuin De Zandkamp in Ermelo bestudeerde en daar circa 600 soorten vond. In De stem van de Natuur, een rapport over de natuurwaarden van de Vlietzoom, waaraan de afdeling Den Haag meewerkte doen de Haagse groene organisaties aanbevelingen voor de Gebiedsvisie van de gemeente. Uit deze quickscan komt een rijke natuur in een veelheid van landschapstypen naar voren, waaronder weilanden, tuinen, oude buitenplaatsen, een golfbaan en woonbuurten. De Vlietzoom blijkt een onmisbaar leefgebied voor tal van organismen. Ook voor de leefbaarheid van de grote Haagse woonwijken Leidschenveen, Ypenburg en Binckhorst is de Vlietzoom van groot belang. De nabijheid van robuuste natuur, met de kwaliteiten rust, ruimte en biodiversiteit, is niet minder dan een noodzaak. In dit rapport zijn diverse kwetsbaarheden van en bedreigingen in de Vlietzoom weergegeven die het gevolg kunnen zijn van de vele claims die op het gebied worden gelegd.

Begin 2024 werd de tuin van bezoekerscentrum De Hoep in Castricum opnieuw ingericht met 7 themagebieden, die vertellen wat er in het Noord-Hollands Duinreservaat is te vinden aan natuur. Benieuwd naar welke planten en dieren hier voorkomen werd er vorig jaar een BioBlitz georganiseerd. Gedurende heel 2025 is naar zoveel mogelijk soorten gezocht. De afdeling Alkmaar-Den Helder is gevraagd om mee te helpen bij de inventarisatie. In totaal werden 2.727 verschillende planten- en diersoorten gezien! De mossenwerkgroep zocht in de winter naar mossen, de plantenwerkgroep in het voorjaar naar planten. Een insectenexcursie bracht meer inzicht in het insectenleven. Verder zijn er meerdere

nachtvlindernachten georganiseerd.

De afdeling Amsterdam noemde als een van haar mooiste onderzoeken die naar nachtvlinders in en rond Amsterdam. Op diverse plekken werden mensen enthousiast over de bijzondere diversiteit van nachtvlinders en hun bijzondere namen. Bezocht werden het

gemeente. In augustus werden deze activiteiten als publieks-activiteit georganiseerd, evenals in de Week van de Biodiversiteit.

Van een heel andere orde is het onderzoek van de afdeling De Noordwesthoek naar het broedsucces van weidevogels. Daarmee wordt inzicht verkregen in de vraag of beheersmaatregelen voldoende effectief

VOOR HET LAATSTE NIEUWS: NHD.NL TIPS EN REACTIES: REDACTIE.AC@NHD.NL DONSDAG 12 FEBRUARI 2026

NATUUR Monumentale eik was vorig jaar bijna gekapt, maar heeft nu prioriteit

Bouwplan Koekenbier moet zich schikken naar boom

Een ruim honderd jaar oude eik aan de rand van de Alkmaarderhout houdt nu al meer dan een jaar de bouw van een prestigieus appartementengebouw tegen. En voorlopig blijft het gapende gat van voorheen restaurant Koekenbier nog wel even leeg. Het bouwplan moet aangepast, zodat de eik geen schade oploopt.

Alkmaar ■ Hier had weinig gescheeld of de eik was omgehakt en zijn planken verzagden. Eind 2024 kreeg ontwikkelaar Brolan een kapvergunning voor de boom. Dat de boom er nog altijd staat, komt door de Alkmaarse natuurvereniging KNNVRed de Hout, die de kapvergunning aanvocht bij de rechter. Want het is een monumentale boom. Die mag alleen bij zwaarwegende omstandigheden omgehakt. Bij de natuurvereniging is de oplichting groot. „Wij zijn heel blij met deze uitkomst“, zegt Johan Bos van KNNVRed de Hout. „De boom is meer dan honderd jaar oud en kan nog heel lang mee en is ontzettend waardevol voor de biodiversiteit. En een boom aan de rand van het park bescherm ook de bomen die daarachter staan.“

Tegenvaller

Voor projectontwikkelaar Brolan moet het besluit van de gemeente een flinke tegenvaller zijn. Sebastiaan van Zeeën van Brolan zegt ook dat hij dit niet had verwacht. „Voor ons was het oorspronkelijke plan altijd het uitgangspunt. Daar hebben we een vergunning voor gekregen.“ Nu moet Brolan het plan aanpassen en dat aangepaste plan moet opnieuw de procedure in. „Voor de projectontwikkelaar vinden we het wel heel vervelend“, zegt Johan Bos. „En het is ook niet onze hobby om bouwplannen te dwarsbomen. Maar het had nooit zover moeten komen. Brolan had deze boom in het voortraject moeten opmerken. En behoud van de boom had dan het uitgangspunt moeten zijn. De boom is niet voor niets een monument.“

De bouw van de 25 appartementen zou waarschijnlijk al in volle gang zijn geweest, als de bezwaerrechter de gemeente niet op de vingers had getikt over die kapvergunning. Wethouder Anjo van de Ven maakte vervolgens haar excuses richting de gemeenteraad. Volgens haar was de boom bij het maken van het bouwplan over het hoofd gezien, omdat die net buiten de perceelsgrens staat.

„Het risico loop je als je alleen naar de stem en de kruin kijkt, terwijl het wortelstelsel voor een boom

Het bouwterrein aan de Kennemerstraatweg ligt al een tijdje braak. De eik is de meest linkse boom in het groepje hoge bomen.

natuurlijk van levensbelang is. Zet je daar de zaag in, dan is een boom een dode opgeschreeuw“, zegt Johan Bos. En dat zou bij het bouwplan van Brolan gebeuren, vanwege de ondergrondse parkeergarage die bij het gebouw komt.

Uitsel

Nu de uitspraak van de rechter schakelde Brolan bureau Groenadvies Amsterdam in. Die concludeerde dat de boom zou overleven met een aantal boombeschermende maatregelen. KNNVRed de Hout zag dat anders. „Al dacht toen dit is uitsluitend van executie“, zegt Bos. „Die boom zou zodanig verzwakken dat ze hem over tien, vijftien jaar toch hadden moeten kappen.“ Hij zegt ook: „Je ziet vaak dat zo'n bureau een beetje meebuigt in de richting van wat de opdrachtgever wil.“

Alkmaar wilde een second opinion, waarvoor bureau Terra Nostra werd ingeschakeld. Dat bureau trekt een andere conclusie. Bos: „Terra Nostra keek ook naar de effecten van de bouwwerkzaamheden op de boom. Er moet een zware betonmachine komen te staan. Daar krijgt de boom een klap van. Vers beten kan uitspielen naar de bodem, dat is ook slecht voor de boom. De aanleg van de ruil zal ook gevolgen hebben. Ze hebben het heel grondig gedaan. Complimenten voor dat onderzoek. En ook voor de gemeente, dat reed second opinion hebben laten maken.“

Vergunning

Hoe nu verder? Komt het nog goed met het bouwplan of blijft de land Koekenbier voorlopig een gapend gat? Sebastiaan van Zeeën laat na-

De boom is meer dan honderd jaar oud

Johan Bos KNNVRed de Hout

mens Brolan weten dat de ontwerper opnieuw met de gemeente om tafel zit. Hij kan nu niet inschatten hoe lang het duurt voor er een nieuw bouwplan ligt. „Wij weten

ook nog niet welke procedure we moeten doorlopen.“ En dan rijt de vraag of Brolan overweegt een schadeclaim bij de gemeente in te dienen, want die gaf immers de omgevingsvergunning voor het bouwplan en de kapvergunning voor de boom. Van Zeeën: „Geen commentaar.“

Johan Bos verwacht dat de miskenning bij het bouwplan Koekenbier ervoor zorgt dat bij volgende bouwplannen aan de rand van de Alkmaarderhout een „bomen-alert“ zal afgaan op het gemeentehuis. „Niemand wil dat roeien nog eens gebeuren. Dit levert alleen maar heel veel werk op en het maakt dit bouwplan natuurlijk alleen maar duurder. Dus ik verwacht dat hier een procedurenwerking vanuit gaat. En dat is goed nieuws voor ons stadspark.“

De afdeling Alkmaar-Den Helder strijdt alle langere tijd voor behoud van een monumentale eik.

volkstuinpark ‘Eigen Hof’, het volkstuinpark ‘De Eendracht’ en de Koeienweide van het Vondelpark. Inmiddels zijn er in het Amsterdamse wel 600 soorten vastgesteld. Ook de afdeling Gouda benoemde haar nachtvlinderonderzoek als bijzonder. Haar waarnemingen werden gedeeld met de

waren. Soms worden speciale gebiedjes onderzocht. De gezamenlijke inspanning van diverse werkgroepen van de afdeling Den Haag leverde mooie onderzoeksresultaten op van het golfterrein Duinzicht, een oorspronkelijk natuurgebied.

De afdeling Enschede kwam tot de conclusie dat de waterzuivering meer natuur herbergt dan je zou verwachten. En dat er met gerichte, eenvoudige maatregelen, nog veel meer potentie is.

Het geleedpotigenonderzoek in Gijzenrooi van de afdeling Eindhoven leverde wel heel bijzondere waarnemingen op, zoals de kamillevlinder en rups, de heidekrabspin en de kogelspin. Onder de libellen werd een unieke waarneming gedaan van de Noordse witsnuittabel. De afdeling Hollandse Delta inventariseert de Westplaat en de Beningerslikken al meer dan 40 jaar op broedvogels. Juist die lange reeks data levert waardevolle informatie op. Op verzoek van het Zuid-Hollands Landschap worden de enige twee groeiplaatsen in Nederland van de moerasgamander zelfs al 60 jaar (letterlijk) geteld en van beheeradviezen voorzien.

Uiterst enthousiast waren de deelnemers aan Expeditie Stadsnatuur 'Oeverplanten en -dieren' langs de Stinksloot door de afdeling Leiden. Het gaat erom samen met tuinders onderzoek te doen van de te baggeren sloot bij hun tuinvereniging. Zin in plaats van tegenzin krijgen in het nut en

noodzaak van baggerwerk en wat ze zelf kunnen doen aan natuurbeleving, -bescherming en onderzoek.

Bij de afdeling Wageningen e.o. stond de samenwerking van alle werkgroepen centraal bij de inventarisatie van de Wageningse Berg. Terwijl de afdeling Roosendaal uitblinkt in de grote hoeveelheid monitoringsonderzoek dat ze doen. En pareltjes komen tevoorschijn bij de onderzoeken van de afdeling Tilburg. Bijzondere

insecten uit het Kaaistoep-onderzoek.

Natuurbescherming

Samenwerken en zienswijzen indienen. Het zijn twee voorbeelden van hoe KNNV-afdelingen actief bezig zijn met natuurbescherming. Op allerlei manieren zetten KNNV-afdelingen zich in om de natuur te beschermen. De bescherming van vogels neemt hierbij een speciale plaats in omdat de diversiteit zo groot is. Bijvoorbeeld

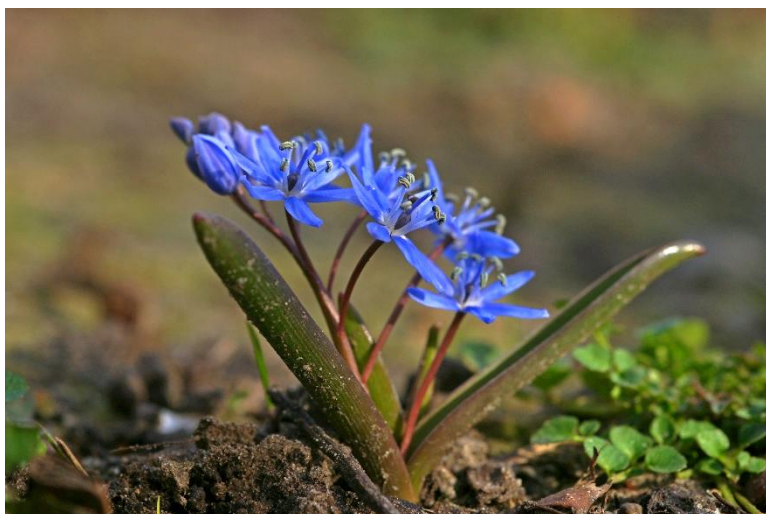

Na lange onderhandelingen werd een overeenkomst gesloten om de afdeling Natuurlijk Delfland te betrekken bij het natuurvriendelijk inrichten van Paspeld.

mossen op grafstenen, paddenstoelen die zelden worden waargenomen en “nieuwe”

bescherming van nesten van weidevogels, maar ook het in gesprek gaan over zandheuvelds van een bouwterrein waar plotseling oeverwaluizen zijn gaan nestelen. Heel vaak zoeken KNNV-ers het gesprek op en proberen proactief te zijn bij dreigende natuurschade. Vaak wordt geparticipeerd in structurele overleggen met bijvoorbeeld gemeenten of in een platform om schade aan de natuur te voorkomen.

De samenwerking van een breed scala aan groene groepen, waaronder de afdeling Arnhem, dat zich heeft ingezet voor aanpassing van de plannen van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. Zij zijn blij met het resultaat dat het oefenterrein

Tijdens excursies van de afdeling Walcheren wordt ook naar stinzenplanten gekeken, zoals deze Scilla bifolia.

voor Zware explosieven op de Terletse heide/Rozendaalse Veld niet door gaat. Ook de afdeling Wageningen e.o. werkt met anderen samen rond bescherming van het Renkums beekdal. De afdeling Den Haag werkte samen met groenorganisaties in de omgeving aan het beschermen en in stand houden van het groen langs de Vlietzoom. Samenwerking met de gemeente en andere groene partners deed ook de afdeling Hengelo-Oldenzaal. Na 2 jaar werken rond de Tuindorp vijver heeft dit geresulteerd in een bescherm- en ontwikkelplan waarbij het oorspronkelijk concept nu gegarandeerd blijft.

De afdeling Alkmaar-Den Helder haalt regelmatig de pers. En zelfs de voorpagina van de grootste regionale krant. Wij strijden voor behoud van een “toevallig” door gemeente en projectontwikkelaar over het hoofd geziene monumentale eik van ± 125 jaar oud. Het werd een slepende kwestie, wat ook zorgt voor herhaalde publiciteit. Uiteindelijk wonnen ze de rechtszaak, wat tot gevolg heeft dat er nieuwe plannen gemaakt moeten worden. De zaak loopt nog. Minstens zo belangrijk was het redden van

beekprikklarven uit de bagger door de afdeling Apeldoorn bij diverse baggerwerkzaamheden van Waterschap Vallei en Veluwe en tevens bij het herstel van een deel van de Koppelsprengen op aanvraag van het uitvoerende projectbureau Sweco Nederland. Bij de baggerwerkzaamheden aan

Waterbeestjes lokt veel publiek, zoals hier bij een activiteit van de afdeling Hollandse Delta.

de Keienbergweg hebben we maar liefst een record van 633 prikken gereed.

De afdeling Groningen verzette zich, ondersteund door een advocaat van Advocaat van de Aarde, via een kort geding tegen de stort van verontreinigd slib in het Lauwersmeer. De rechtbank verbood deze stort in afwachting van nader onderzoek naar dit slib. Uiteindelijk besloot de provincie

helemaal af te zien van het storten van dit slib. Een prachtig resultaat.

De landelijke KNNV heeft met Advocaat van de Aarde afgesproken dat alle afdelingen gebruik kunnen maken van de ondersteuning van deze organisatie. In voorkomende gevallen kan daarbij de hulp van een stikstofdeskundige, een ecooloog of een advocaat worden ingeschakeld.

De natuurbeschermingscommissie van de afdeling Eindhoven participeert in de Stamtafel Biodiversiteit van het Trefpunt Groen Eindhoven. Dit Trefpunt neemt een unieke positie in als adviseur van de gemeenteraad over alle ruimtelijke ordeningsplannen. Positief resultaat was er in Tongelre, zoals de herbouw in de Planciusbuurt. Dat gebeurt nu natuurinclusief met behoud van bomen. Dit heeft in de Rustenburgstraat geleid tot een Award Natuurinclusief bouwen, die om de twee jaar door de Vogelbescherming wordt uitgereikt. Op een heel andere manier is de afdeling Hollandse Delta actief met de bescherming van strandbroeders. In samenwerking met Vogelbescherming Nederland en in overleg met terreinbeherende organisaties wordt in het broedseizoen een deel van het strand afgezet en gemarkeerd met informatieborden. Er wordt actief aan voorlichting gedaan en de nesten worden op diverse wijzen beschermd.

Na jaren van actievoeren is er een overeenkomst met de gemeente Westland en de projectontwikkelaar om Watergat natuurvriendelijk in te richten en de afdeling Natuurlijk Delfland daarbij te betrekken. Ook de overeenkomst met de gemeente Rijswijk en de projectontwikkelaar om Paspeld natuurvriendelijk in te richten en Natuurlijk Delfland daarbij te betrekken is

Strandbroeders worden actief beschermd door leden van afdeling Natuurlijk Delfland.

gerealiseerd na jaren van actie voeren. Afdeling Natuurlijk Delfland en Natuurlijk Rotterdam werken samen in de werkgroep Hoekse Poort die is gericht op investeren in natuur en recreatie in Hoek van Holland.

Natuurbeheer

Veel afdelingen doen ook aan natuurbescherming door actief mee te helpen bij het beheer van stukjes natuur. Sommige afdelingen hebben daarvoor een actieve beheerwerkgroep. Het type werk kan heel verschillend zijn. Van wilgen knotten tot amfibieën schermen plaatsen, en van opslag verwijderen tot strandbroeders beschermen. Maar ook het bijdragen aan beheersplannen voor gebieden van andere organisaties houdt veel afdelingen bezig. De KNNV-expertise wordt gewaardeerd.

Een vanuit de afdeling De Noordwesthoek opgerichte stichting het Natuur- en Milieu Platform houdt zich op de hoogte van diverse zaken in relatie tot landinrichting, ingrepen in natuur en milieu en beheersplannen. Zij probeert publiek en betrokkenen te beïnvloeden om te zorgen dat daarvan zo min mogelijk schade en bedreigingen voor natuur en

Het natuurcafé georganiseerd door de afdeling Natuurlijk Rotterdam trekt veel bezoekers.

landschap zullen uitgaan. Daarenboven heeft deze afdeling een onderhoudsgroep heemtuin en geologisch monument Wolterholten. Deze groep heeft veel achterstallig onderhoud verricht. Vele afdelingen helpen amfibieën, zoals bijvoorbeeld de afdeling Natuurlijk Delfland. Bij haar paddencampagne zijn op 20

locaties circa 8.000 amfibieën overgezet door circa 400 personen. De afdeling Noordwest-Veluwe deed zijn best om de paddentrek in goede banen leiden op de Jhr. Dr. C.J. Sandbergweg in Ermelo. Maar liefst 142 bruine kikkers, 295 gewone padden en 39 salamanders zijn veilig naar de overkant geholpen.

De afdeling Enschede hield veel excursies met bijzondere vondsten, zoals dit vliegende hert.

De afdeling Bevelanden werkte mee aan het hooien van een natuur gebied. Daarnaast doet zij aan wilgen knotten en beheer van een klein natuurgebiedje de Rietput aan de Oosterschelde. Op 7 plekken werden ook wilgen geknot door leden van de afdeling Natuurlijk Delfland. Zij onderhouden verder bijna 10 boomgaarden, en steken op 10 plekken reuzenberenklauwen uit. Weidevogelbescherming is een belangrijke activiteit van de afdeling IJssel en Lek en de afdeling De Noordwesthoek. De KNNV-afdeling Doetinchem heeft als enige KNNV-afdeling een natuurterrein in eigendom, dat in het natuurgebied De Zumpe ligt.

Zij doen het natuurbeheer in verschillende terreinen van het natuurgebied, zoals het verwijderen van invasieve exoten en het onderhouden van de terreinen.

Educatie

Lezingen, cursussen en excursies brengen mensen in contact met de natuur en met natuurkenners van de KNNV. Deze activiteiten vormen in veel KNNV-organisaties de spil van de vereniging. Elke afdeling doet wel mee. Meer dan

andere een nachtvlinderavond georganiseerd. Op de campus van de Universiteit Twente zijn meer dan 7300 waarnemingen gedaan en er zijn meer dan 1250 soorten gevonden en ingevoerd, waaronder een aantal zeldzame. De afdeling Wageningen e.o. heeft samen met de Wageningen Universiteit en de gemeente een grote publieksdag georganiseerd tijdens de Week van de Biodiversiteit. Er waren veel excursies en andere activiteiten met enorm veel aanloop.

Excursies van de afdeling Hollandse Delta trekken veel deelnemers.

224 lezingen werden georganiseerd en 70 natuurcursussen. Vaak samen met bevriende organisaties. Veel van de lezingen en cursussen zijn gratis of tegen heel lage prijs te bezoeken. Dat is bewust om de drempel voor deelname laag te houden. Daarnaast zijn er 21 Bioblitz evenementen geweest waar KNNV-afdelingen aan meededen of deze hebben georganiseerd.

Al jaren begeleidt de afdeling Doetinchem studenten van Hogeschool Yuverta. Zij doen allerlei projecten voor de natuur en het natuurbeheer. Ook met medewerkers en studenten van de Universiteit Twente en andere belangstellenden heeft de afdeling Enschede fanatiek en intensief soorten gezocht en ingevoerd voor de BioBlitz Hoger Onderwijs Bloeit 2025. Er is onder

Bioblitzen werden ook georganiseerd door de afdelingen De Noordwesthoek, Den Haag en Drechtsteden.

In het kader van de Week van de Biodiversiteit organiseerden veel afdelingen excursies gericht op

het grote publiek. Zo organiseerde de afdeling Walcheren excursies in het gebied rondom Fort Rammekens. De afdeling Bollenstreek hield een excursie in de achtertuin van een natuurliefhebber en beeldhouwer. Veel vijvers met bijzondere waterbeestjes, omringd door een prachtige tuin, waarin heel veel bijzondere planten groeiden. En tussen al dat groen stonden zijn beelden. Vaak geïnspireerd op de natuur met veel abstracte vormen. Hoe een kleine tuin een prachtig excursiedoel voor de KNNV was.

In de Week van de Biodiversiteit is door de afdeling Eindhoven een wandeling georganiseerd met en voor burgers onder leiding van eigen experts. Daarnaast is in december het initiatief genomen om deel te nemen aan de City Nature Challenge 2026 in Eindhoven, waarbij 5 andere organisaties hebben aangehaakt. De afdeling Fryslân noemde haar insectenexcursie op "Kappellepôle" Hoornsterzwaag als haar mooiste evenement van 2025. De afdeling Gouda organiseerde 2 x een Bioblitz voor een groter publiek in de stadsakker en de Goudse Hout. Elk kwartaal houden ze publieksactiviteiten op het Goudse Heempad.

Veel bijzondere planten werden getoond bij de excursie van de afdeling Walcheren naar Fort Rammekens.

Al jaren is de plantencursus van de afdeling Arnhem in samenwerking met IVN een succes. Ook de afdelingen Tilburg en Wageningen e.o. organiseerden een plantencursus in samenwerking met FLORON. De afdeling Tilburg deed hetzelfde met een mossencursus samen met de Bryologische en Lichenologische Werkgroep. Naast cursussen voor het grote publiek organiseerde de afdeling Apeldoorn meer diepgaande cursussen voor eigen leden. In 2025 werden er vijf vogelcursussen en een paddenstoelen-cursus gegeven. De afdeling Amersfoort organiseerde opnieuw de natuuracademie, waarin telkens een lezing wordt gevolgd door een excursie over hetzelfde onderwerp.

Er worden ook minicursussen gegeven. Zo gaf de afdeling Enschede een minicursus sprinkhanen en minicursus vleermuizen. De afdeling Wageningen e.o. gaf een minicursus dagvlinders en een minicursus libellen. Deze zijn vooral bedoeld om nieuwe leden te trekken.

De afdeling Leiden organiseerde verschillende zo genaamde "Expedities Stadsnatuur", waarin thema's als op stap met ObsIdentify, oeverplanten en -dieren en natuur in het voedselbos Okkerheide. Daarnaast laat de CanalCam sinds eind april het grachtenleven live zien, 24 uur per dag. De meeste grote vissen zijn individueel herkenbaar voor frequente kijkers. De jeugd die toch al op een scherm kijkt, leert nu over diergedrag, gevaren in het visreservaat en helderheid van de stadsgrachten. In de livestream geven de fans nieuwe kijkers uitleg over de dieren, soorten, het water en het onderhoud. Het zijn echt ambassadeurs geworden! De afdeling Fryslân organiseerde een lezing over vissen.

Ook de afdeling Natuurlijk Rotterdam organiseerde waterbeestjes activiteiten.

Op een dag van 6 uur 's morgens tot 2 uur 's nachts gaven alle werkgroepen van de afdeling Hollandse Delta excursies in wat zij een Natuurfestival noemen. Alle op die dag verzamelde gegevens worden ingevoerd op waarneming.nl.

vogels-macrofauna-planten-vlinders) worden gegevens ingevoerd in waarneming.nl. Bijna alle werkgroepen doen mee en de estafette is open voor het grote publiek dat wordt gestimuleerd mee te registreren.

De afdeling Roosendaal organiseert jaarlijks een Wilde Soorten Weekend dat ze laten samenvallen met de Week van de Biodiversiteit. Aan de hand van een excursie-estafette (vleermuizen-nachtvlinders-

Landelijke organisatie

Nieuwjaarsreceptie

Voor het eerst werd in januari de Vertegenwoordigende Vergadering (VV) gecombineerd met twee lezingen (ditmaal van

Deelnemers van de Kampeergroep verbleven onder andere in Noordlaren.

Kars Veling (De Vlinderstichting) en Johan Vollenbroek (MOB). Een Nieuwjaarsreceptie waarbij ook collega organisaties waren uitgenodigd vormde het sluitstuk van deze geslaagde dag.

Samenstelling Landelijk Bestuur

Wilfred van den Berg, Jaap Graveland, Ron van der Plas en Martine van Schaik traden tot het bestuur toe. Willem-Jan Hoeffnagel, Martin Camphuijsen en Johannes Jonckers Nieboer traden af na een jarenlange staat van dienst.

Landelijk Bureau

De drie parttime medewerkers van het landelijk Bureau en de projectleider Gewoon Buiten hebben hun taken vol verve en met gedegen kennis vervuld.

Zij staan de afdelingen met raad en daad bij en participeren in velerlei overlegvormen met een grote verscheidenheid aan stakeholders en partner organisaties.

Week van de Biodiversiteit

De week van de biodiversiteit vond ditmaal plaats van 17 t/m 25 mei 2025. Door de afdelingen, de werkgroepen en partnerorganisaties werden 220 activiteiten georganiseerd, waaronder veel excursies, openbare inventarisaties, lezingen, cursussen en andere evenementen. In toenemende mate is er ook met gemeenten samengewerkt.

Inspiratie- en regiodagen

In het verslagjaar werden twee regiodagen georganiseerd, in Schiedam en Zwolle. Het landelijk bureau, landelijk bestuur en de betrokken afdelingsbesturen wisselden een hele dag kennis en informatie uit over organisatorische vraagstukken, ontwikkelingen binnen de afdelingen en beleidsvraagstukken waar de afdelingen en de landelijke KNNV mee worden geconfronteerd. Ook werden er scholingen voor webmasters verzorgd. Met de besturen werd uitgebreid gesproken over het Communicatieplan in wording en de manier waarop de afdelingen naast de contributies ook andersoortige inkomsten kunnen verwerven. Regiodagen voorzien in een grote behoefte.

Samen met Soortorganisaties als Vogelbescherming, Sovon, FLORON, BLWG, EIS en de Noord- en Zuid-Hollandse Milieufederaties werden vier inspiratiedagen georganiseerd. Deze dagen zijn bedoeld om enerzijds de genoemde

werkgroepen met elkaars werk te laten kennismaken en anderzijds voorlichting te geven over de wijze waarop werkgroepen natuuronderzoeken en natuurbeschermingsactiviteiten op een verantwoorde wijze kunnen vormgeven.

Flora Festival

Samen met FLORON organiseerden we als vanouds het Flora Festival in Nijmegen, dat tal van inspirerende lezingen op het

programma had staan. De dag was met 800 bezoekers volledig uitverkocht.

Natura

Het kwartaalblad verscheen als vanouds en werkte toe naar een volledige nieuwe uitvoering, met een thema gedreven inhoud. De redactie werd met vier nieuwe leden afkomstig uit de universitaire wereld verrijkt. Bea Koetsier en Stan Verhaag verlieten na vele jaren inzet de redactie. Het blad wordt zowel voor leden als niet leden gemaakt.

Ledenaantallen

01-01-2024	7925
31-12-2024	8361
01-01-2025	8127
31-12-2025	8601
01-01-2026	8242

Over het jaar 2025 werd een bruto ledenwinst van 474 leden geboekt. Netto kwam dit aantal per 1 januari 2026 op 115 leden uit.

Projecten

In 2025 zijn een viertal projecten tot stand gekomen die van wezenlijke invloed op de werkwijze en financiering van de Natuurvereniging KNNV zullen zijn.

De Moeraswerkgroep bezocht de Slufter op Texel.

Het betreft de samenwerking met Groene Bondgenoten, waarin we veel aandacht besteedden aan Basis Kwaliteit Natuur (BKN), het tweejarige jongerenproject Gewoon Buiten om jongeren te stimuleren naar buiten te gaan, alsmede een intensieve samenwerking met Eneco teneinde bij elk nieuw zonne- en windpark 10% biodiversiteitswinst te boeken. De KNNV afdelingen gaan na of deze winst inderdaad wordt gerealiseerd. In 2025 ging het om een zonnepark in Hoek van Holland. Nieuw is de samenwerking met MOB, met welke organisatie we samenwerken in onder andere stikstofprojecten op de Veluwe.

Natuuracademie

De KNNV ontving van het Cultuurfonds een financiële bijdrage voor het oprichten van een eigen Natuuracademie teneinde voor vrijwilligers en stafleden cursussen te ontwikkelen voor het doen van onderzoeken en het verbeteren van de eigen organisatie. Daarnaast zullen alle artikelen die vanaf 1906 in Natura verschenen worden gedigitaliseerd en in natuurtijdschriften.nl worden opgenomen. De academie zal in 2026 worden geopend.

Landelijke werkgroepen en commissies

Algemene Kampcommissie (AKC)

Het aantal deelnemers aan de kampeervakanties bedroeg 279. In 2024 waren dat 200 deelnemers. Een flinke vooruitgang dus. Er werden 13 natuurvakanties door heel Europa georganiseerd. De AKC richt zich via het kennisportaal organisation.org mede op het digitaal vastleggen van natuurdata. Daarmee krijgen deelnemers aan KNNV-vakanties meer inzicht in de rijkdom van de betrokken gebieden en wordt een bijdrage geleverd aan de kennisopbouw van de biodiversiteit van de betreffende landen.

Algemene Reiscommissie (ARC)

De Algemene Reiscommissie heeft vele jaren talloze natuurreizen door Europa en daarbuiten georganiseerd. De ARC stopte eind 2025 in de huidige vorm en droeg het stokje over aan team 'KNNV-Goldcrest' dat in 2026 vijf reizen organiseert. In het verslagjaar zijn er 9 reizen georganiseerd naar Armenië, Duitsland, Frankrijk, Nederland, Oostenrijk en Slovenië.

Kampeergroep

In 2025 vierde de Kampeergroep het 14de lustrum. Ze bestaat daarmee al 70 jaar! Dit werd gevierd met een boottocht op het Naardermeer voorafgegaan door een feestelijke lunch. In 2025 zijn er vijf kampeerweekenden en midweken georganiseerd in onder andere Oisterwijk, Noordlaren en de Friese waddenkust. Daarnaast zijn er zes wandelingen georganiseerd naar onder meer Apeldoorn (Beekbiotoop), Huizen, het Gooimeerpier (vogels) de Moerputten (Pimpernelblauwtje) en Zoetermeer (Nieuwe Driemanspolder, vogels).

Werkgroep Natuur & Beleid

Deze werkgroep i.o., waarin een flink aantal afdelingen samenwerkt op het terrein van de natuurbescherming, hield zich naast de samenwerking met MOB ook bezig met de landelijke Defensienota, die een groot aantal natuurgebieden bedreigt. De KNNV reageerde ook op de stikstof wetgeving van het inmiddels afgetreden kabinet en het voornemen van de provincie Gelderland om de bescherming van de oude bosgronden in verregaande mate te beperken.

Een harlekijn orchidee met op de achtergrond leden van de Werkgroep Europese Orchideeën.

Moeraswerkgroep

De moeraswerkgroep heeft als doel kennis over moerassen te verzamelen en te delen met haar leden en geïnteresseerden. Ze kijken daarbij naar alle soortgroepen maar vooral naar planten. Kennis over aanleg, herstel en beheer hebben momenteel de meeste interesse bij de leden. Tijdens excursies naar moerassen worden gegevens verzameld over het gebied. Op www.moeraswerkgroep.nl staan korte verslagen van de excursies. In 2025 hebben we vijf gebieden bezocht waaronder een lang weekend naar Texel.

Tweedehandsboeken

Met veel plezier runnen drie vaste vrijwilligers en een aantal gelegenhedsvrijwilligers de KNNV Tweedehands Natuurboekenverkoop. Natuurboeken die door leden dan wel erfgenenamen aan de KNNV geschonken zijn, worden via een webwinkel en tijdens evenementen verkocht.

De webwinkel wordt continu gevuld met nieuwe titels, een intensieve klus aangezien boeken zo goed mogelijk worden beschreven op eigenschappen en soort. Sinds de lancering van de webwinkel in 2021 zijn er inmiddels ruim 1000 bestellingen verzonden, waarvan 176 in 2025. In 2025 bezocht het vrijwilligersteam met de boekenkraam 4 evenementen, te weten: De jaarlijkse Open Dag van de Kwekerij Cruydt-Hoeck te Nijbeerkoop, de Landelijke Insectendag van EIS, het Vogelfestival Oostvaardersplassen

van Staatsbosbeheer en de Landelijke Dag SOVON.

Werkgroep Gierzwaluwen

De landelijke Werkgroep Gierzwaluw houdt zich bezig met de studie en bescherming van de gierzwaluw in de breedste zin. Om dit te bereiken is onder andere veel informatie beschikbaar op de website van de Werkgroep Gierzwaluwen en wordt informatieuitwisseling tussen de vele lokale groepen bevorderd door het organiseren van een jaarlijkse gierzwaluwdag.

Het uitzoeken van boeken is veel werk voor de commissie Tweedehandsboeken.

Werkgroep Geologie en Landschap (WGL)

De werkgroep Geologie en Landschap hield vier excursies. Haar jaarvergadering was tussen Naarden en Huizen in een sfeervol Bosrestaurant. Onder leiding van een boswachter werd de noordpunt van de Utrechtse Heuvelrug verkend. Ooit was dit een Waddengebied en bij storm en hoogwater kalfde de stuwwal

zachte veenlaag. Vooral bij Werkhoven is goed te herkennen hoe de rivier in de loop van de eeuwen in steeds grotere lussen ging stromen.

Werkgroep Europese Orchideeën (WEO)

Orchideeën staan bijna overal, ook in de stad, in sloten en moerassen. Leden van de Werkgroep Europese Orchideeën

Karel Kreutz uitkomen. Een vijfdelig werk waar 20 jaar intensief onderzoek naar de naamgeving, de verspreiding en de diversiteit van orchideeën tot in elk detail beschreven wordt. Een absolute must voor elke orchideeënliehebber.

Landelijke Insectenwerkgroep (LIW)

De Landelijke Insecten Werkgroep organiseerde samen met de landelijke KNNV een inspiratiedag insecten. Deze dag stond in het teken van elkaar ontmoeten en leren kennen. Een aantal sprekers was uitgenodigd om bepaalde onderwerpen verder toe te lichten. Het plezier van het waarnemen staat voorop. Ieder jaar organiseert de LIW twee keer een weekend op locatie. In zo'n weekend wordt de natuur onderzocht, wordt onze kennis gedeeld en insecten beschermd. Daarnaast is het verslag uitgekomen over "Vijf jaar monitoring kevers en wantsen". Ook hebben twee leden in Bergen op Zoom een geïsoleerd terreintje onderzocht, waarvan een rapport is verschenen. Fraai is de invloed van de klimaatwijzigingen terug te vinden in de verzamelde gegevens: zij zagen soorten uit zuidelijker streken die voorheen in Nederland onbekend waren. Zij zagen ook hoe de samenstelling van de soorten op het terrein veranderde, doordat het terrein droger werd.

Werkgroep Jubileum

Een werkgroep van betrokken afdelingsbestuurders heeft zich dit jaar intensief beziggehouden met de viering van het 125-jarig jubileum in 2026. Een maandelijks dekkend activiteitschema was het resultaat.

Een week in de wereld van insecten
6 juli t/m 12 juli 2024 | Stayokay in Apeldoorn

De dagen zijn gevuld met excursies in verschillende biotopen en instructies over verschillende vangmethoden. Diverse groepen insecten komen voorbij en de eerste stappen bij het determineren worden gezet.

Meer info: secretaris@arc.knnv.nl

KNNV
vereniging voor veldbiologie

De Landelijke Insecten Werkgroep organiseerde een veldweek samen met de Algemene Kamp Commissie.

af zodat er een heuse klif van een 10 m hoog is ontstaan. De tweede excursie was in Utrecht; een stadswandeling met de Geologische Stad als uitgangspunt. De weekendexcursie in Zuid-Limburg begon met regen zodat er van de Maas-terrassen niet veel te zien was. Het weer klaarde op en de vuursteenmijnen zijn indrukwekkend. In de groeve Blom bekeken ze een paar niet begroeide wanden met de bovenste afzettingen uit de Krijtperiode en de afsluiting was in Valkenburg, de gemeentegrot. De najaarsexcursie was een fietsexcursie in het gebied van de Kromme Rijn. De grondboor mee en verrassend: onder een halve meter zware klei opeens in een

doen excursies, praten over orchideeën en helpen elkaar de planten te vinden. Wat is beter dan het bijzondere van de natuur en de prachtige diversiteit van orchideeën meer bekend te maken? Daarnaast is de WEO actief betrokken bij veldwerkzaamheden ter bescherming van orchideeën en groeiplaatsen in Nederland en voorziet de WEO lokale overheden en natuurorganisaties van informatie gericht op het beheer van orchideeën in bestaande of nieuwe terreinen. Internationaal wordt samengewerkt met de Studiegroep Europese en Mediterrane Orchideeën (SEMO). Binnenkort zal het grote standaardwerk van ons WEO lid

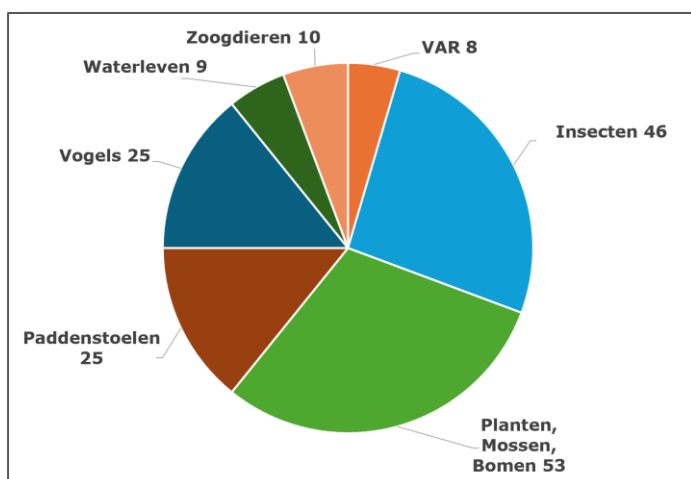
Natuurvereniging KNNV in cijfers

In onderstaande tabel is te zien dat de omvang van de KNNV aanzienlijk is en dat we als landelijke organisatie een groot aantal activiteiten in 2025 hebben georganiseerd. De cijfers van de werkgroepen weerspiegelen ongeveer 80% van het totaal aantal.

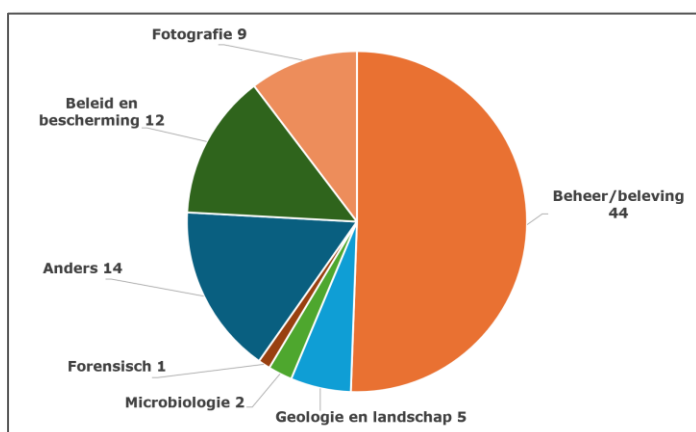
Onderwerp	Aantal	Werkgroepen en activiteiten	Aantal
Leden	8242	Werkgroepen	287
Medewerkers	4	Landelijke werkgroepen	10
Afdelingen	45	Excursies	1121
Landelijke Nieuwsbrief	11	Lezingen	224
Nieuwsbrief Besturen	8	Onderzoeken	299
Activiteiten Week van de Biodiversiteit	220	Onderzoeksrapporten	85
Regiodagen	2	Natuurcursussen	>70
Inspiratiedagen	4		
Vakantiereizen	14	Overig	
Kampeerweekenden/midweken	5	Bezoekers Flora Festival	800
Hotelreizen	6		

Enquête

In maart 2025 heeft de landelijke organisatie een enquête onder de afdelingen en landelijke werkgroepen gehouden. Alhoewel niet alle afdelingen hebben gereageerd is na het bewerken en aanvullen van de verkregen gegevens voor het eerst een duidelijk beeld ontstaan van de activiteiten van de geledingen en de verdeling over de soortgroepen. In totaal heeft de KNNV ca. 287 werkgroepen. De verdeling van het aantal werkgroepen over de soortgroepen of andere activiteiten is in onderstaande diagrammen weergegeven. Veel werkgroepen houden zich met meer dan één soortgroep bezig, dit is niet in de cijfers opgenomen, alleen de primaire soort.

Er zijn binnen de KNNV vele werkgroepen die zich naast natuur ook met andere zaken bezig zijn en daarmee een belangrijke sociale functie vervullen.

De organisatie van Natuurvereniging KNNV in 2025

Landelijk Bestuur

Theo Briggeman, voorzitter
Ron van der Plas, secretaris
Wilfred van den Berg, penningmeester
Paulus Kusters, lid
Martine van Schaik, lid
Jaap Graveland, lid

Medewerkers landelijk bureau

Ingeborg Schreuder, bureau-coördinator
Wanne Roetemeijer, beleidsmedewerker
Yvonne Verschuren, ledenadministratie
Jasmijn Sybenga, projectleider Gewoon Buiten

Beleidsraad

Voorzitter: Huub Löffler/Bart Heijne
Secretaris: Rico Bongaarts

Vertrouwenspersonen

Evita van Stralendorff
Bart Heijne

KNNV Uitgeverij

Directeur: Nicole van Hoorn

Redactie Tijdschrift Natura

Hoofredactie: Michiel Bussink
Eindredactie: Janet Kooren
Beeldredactie: Jan Katsman
Bea Koetsier, Baudewijn Odé, Wanne Roetemeijer,
Herman Verschuren, Bernadette van Heel, Helen
Verploegen, Wessel Ganzevoort en Inge Dekker

Commissie Fondsen in oprichting

Willem-Jan Hoeffnagel/Wilfred van den Berg
Feiko Prins
Geert Timmermans
Rick Wortelboer

Werkgroep 125-jarig bestaan

Sharida Bhageloe
Fons Bongers
Theo Briggeman
Anneloes ter Horst
Anna Kreffer
Theo Muusse
Geert van Poelgeest
Ingeborg Schreuder

Algemene Kampcommissie (AKC)

Voorzitter, vacature
Ingrid Martin, secretaris
Yolande Holthuijzen, penningmeester

Algemene Reiscommissie (ARC)

Tineke Hirschler, voorzitter
Henri van Weert, penningmeester
Cor Eenkema, secretaris

Kampeergroep

Voorzitter: vacature
Ellie Fluitsma, secretaris
Marion Leenen, penningmeester
Marchien van Looij, Lia Oosterwaal, bestuursleden
Alma Visscher, webmaster

Landelijke Insectenwerkgroep (LIW)

Geert van Poelgeest, voorzitter
Anna Kreffer, secretaris
Michiel van Adrichem, penningmeester

Werkgroep Europese Orchideeën (WEO)

Raoul Bino, voorzitter
Janine Mariën, secretaris
Henk Cornelissen, penningmeester

Werkgroep Gierzwaluw

Paulus Kusters
Rick Wortelboer

Strandwerkgemeenschap (SWG)

Peter Huwae, voorzitter
Wim de Groen, penningmeester
Frank Perk, redacteur

Moeraswerkgroep

Janny Resoort, webmaster
Kees Dekker, secretaraat

Werkgroep Geologie en Landschap (WGL)

Voorzitter, vacature
Peter Eldering, secretaris
Riëtte Voorhaar, penningmeester

Tweedehands natuurboekenshop

Angela Dezijn
Jos Huijzer
Johan Moerbeek